

Reindriftsavtale 1. juli 2019 - 30. juni 2020

I henhold til Hovedavtalen for reindriftsnæringen av 26. februar 1993, har Landbruks- og matdepartementet (LMD) og Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL) inngått følgende reindriftsavtale for driftsåret 2019/2020, gjeldende fra 1. juli 2019 til 30. juni 2020.

1 Økonomisk ramme avtaleåret 2019/2020

1.1 Bevilgninger over statsbudsjettet

Partene er enige om en ramme for Reindriftsavtalen 2019/2020 på 136,1 mill. kroner.

1.2 Priser

Det fastsettes ikke målpris for reinkjøtt i slaktesesongen 2019/2020.

2 Reindriftsavtalens bevilgninger følger kalenderåret

Årets forhandlinger gjelder budsjettåret 2020. Bevilgningene innarbeides i statsbudsjettet på ordinær måte gjennom Prop. 1 S (2019-2020) for Landbruks- og matdepartementet. Stortingsproposisjonen om reindriftsavtalen fremmes som tidligere for behandling i vårsesjonen. Proposisjonen vil både inneholde forslag til budsjettvedtak, og forslag til omdisponeringer mellom poster for 2019. Det forutsettes at Stortinget ved sin behandling av proposisjonen gir Landbruks- og matdepartementet fullmakt til å iverksette tiltak i henhold til den inngåtte reindriftsavtalen, og som er knyttet til bevilgninger i 2020.

3 Utviklings- og investeringstiltak

Det bevilges 36,6 mill. kroner til Reindriftens Utviklingsfond (RUF) for avtaleåret 2019/2020.

Ut fra fondets økonomiske situasjon, settes tildelingsrammen til RUF lik bevilningsrammen.

Avtalepartene legger til grunn at RUFs styre skal utøve sin myndighet med utgangspunkt i tildelingsrammen, og at styret selv legger opp til en plan for disponering av ikke øremerkede midler som kan understøtte målsettingene for reindriftspolitikken.

For Reindriftens Utviklingsfond gjøres det følgende avsetninger:

- 1,50 mill. kroner til konfliktforebyggende tiltak
- 8,20 mill. kroner som reindriftsavtalens andel til Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping
- 2,50 mill. kroner til fagbrevordningen i reindriften
- 5,00 mill. kroner til markedstiltak
- 4,50 mill. kroner til pramming
- 2,50 mill. kroner til lærings- og omsorgsbaserte tjenester i reindriften

- 1,00 mill. kroner til optisk klassifisering av rein
- 0,80 mill. kroner til fjerning av gammelt gjerdemateriell med mer
- 1,00 mill. kroner til beredskapsfond
- 2,50 mill. kroner til frakt av rein
- 0,30 mill. kroner til rapportering av slaktet rein
- 2,00 mill. kroner til HMS-arbeid i reindriften

Økonomisk støtte kan for øvrig innvilges til andre tiltak i samsvar med forskriftens formål, herunder:

- støtte ved omfattende tap av rein i ulykker,
- reindriftsanlegg, herunder gjerder og slakteanlegg,
- refusjon av dokumenterte utgifter til deltagelse på kurs/etterutdanning og lignende for reindriftsutøvere,
- tilskudd til feltbarnehager,
- tilskudd til utgifter ved føring og flytting som følge av manglende konvensjon mellom Norge og Sverige om reinbeite,
- ekstraordinært tilskudd til kriseberedskap,
- markedsfremmende tiltak,
- sikring av reindriftens beiterett, herunder støtte i forbindelse med distriktenes arbeid med sikring av reindriftens arealer,
- praktiske tiltak innenfor reindriften,
- gjennomføring av strukturtiltak i distrikter med behov for tiltak for reintallstilpasning og ressursutnyttelse,
- faglige tiltak til fremme for reindriften, herunder veiledning, kursvirksomhet, beitegranskning, planlegging og avlstiltak,
- fagbrevordningen i reindriften,
- utvikling av binæringer og formål av generell kulturell betydning for reindriftssamene,
- tiltak for å fremme likestilling og kvinners situasjon i reindriften,
- tilrettelegging av 1-2 dagers kompetansegivende kurs/etterutdanning,
- støtte til tiltak for reindriftsnæringen som følge av klimaskapte endringer,
- forsknings- og kunnskapsformidling,
- drift og implementering av optisk klassifisering av rein.

4 Kostnadssenkende og direkte tilskudd

Det bevilges 88,2 mill. kroner for avtaleåret 2019/2020 til ulike direkte tilskudd.

Avtalepartene er enige om at bevilgningene over post 75 er styrende, og LMD kan etter samråd med NRL justere de avtalte satsene for å holde forbruket innenfor bevilgningen.

4.1 Distriktstilskudd

Distriktstilskuddet til reinbeitedistrikter og tamreinlag skal bidra til å gi disse økt medansvar for utvikling av reindriften i bærekraftig retning, balanse mellom reintall og beiter, sikring av arealer og økt lønnsomhet. Tilskuddet skal videre gi grunnlag for

avsetning til kriseberedskap, arbeid med helse, miljø og sikkerhet, samt avløserordning ved sykdom og svangerskap utover folketrygdens generelle ordninger.

Hvilke hjelpemidler som skal kjøpes inn for å styrke HMS arbeidet i reindriften, skal synliggjøres i distriktenes søknad om distriktstilskudd.

Formålet med avsetning og tilskudd til kriseberedskap er å legge til rette for reinbeitedistriktenes og tamreinlagenes nødvendige tiltak i forbindelse med beitekriser.

Grunnbeløpet til reinbeitedistriktenes økes fra 92.000 kroner per distrikt til 102.000 kroner per distrikt.

Ekstraordinært tilskudd til sjøandeler i Trollheimen økes fra 50.000 per andel til inntil 100.000 kroner per andel.

For øvrig videreføres gjeldende regelverk og satser.

Det avsettes 17,40 mill. kroner til ordningen med distriktstilskudd.

4.2 Tilskudd til siidaandeler og tamreinlag

Tilskudd til siidaandeler og tamreinlag skal bidra til å fremme en bærekraftig reindrift, kvalitet og produktivitet, samt heve inntekten og virke utjevnende mellom enheter i næringen.

Det gjøres følgende avsetninger til tilskudd til siidaandeler og tamreinlag:

a) Produksjonspremie:

Formålet med produksjonspremien er å premiere innsats, produksjon og videreforedling i næringen. Produksjonspremien bidrar også til å verdsette og synligjøre den innsatsen som utføres i tillegg til arbeidet på fjellet.

Det er avgiftspliktig salgsinntekt av kjøtt og andre avgiftspliktige salgsinntekter fra rein tilhørende alle reineiere i siidaandelen, som danner grunnlag for beregning av produksjonspremien. Avgiftsfrie salgsinntekter og salg av livdyr inngår ikke som grunnlag for beregningen av produksjonspremien. Det er oppgjørsprisen for reinskrotten som skal danne grunnlag for produksjonspremien. Dette innebærer at frakt- og slaktekostnader ikke inngår i grunnlaget for beregning av premien.

Gjeldende satser og regelverk videreføres.

Det avsettes 35,5 mill. kroner til ordningen med produksjonspremie.

b) Kalveslaktetilskuddet:

Formålet med kalveslaktetilskuddet er å stimulere til at en større del av kjøttproduksjonen foregår på kalv, noe som er ressursøkonomisk gunstig. Uttak av kalv reduserer presset på vinterbeitene, og reduserer tapene i løpet av vinteren. Økt uttak av kalv bidrar også til økt produktivitet fordi tilveksten på kalv er større enn tilveksten på større dyr.

Gjeldende regelverk og sats videreføres.

Det avsettes 25,6 mill. kroner til ordningen med kalveslaktetilskudd.

c) Særskilt driftstilskudd til ungdom

Formålet med særskilt driftstilskudd til ungdom er å støtte opp om siidaandsledere som er under 30 år, og som er under etablering og oppbygging av egen drift.

Gjeldende regelverk og sats videreføres.

Det avsettes 2,2 mill. kroner til særskilt driftstilskudd til ungdom.

d) Ektefelle- og samboertillegg:

Formålet med ektefelle- og samboertillegget er å støtte opp om den familiebaserte reindriften.

Gjeldende regelverk og sats videreføres.

Avtalepartene er enige om å avsette 1,2 mill. kroner til ektefelletilskudd.

e) Etableringstilskudd:

Etableringstilskuddet har som formål å støtte opp om reindriftsutøvere under 35 år, og som er under etablering av egen enhet. Samtidig skal tilskuddet stimulere til strukturendringer ved at siidaandeler blir overdratt til personer under 35 år.

Gjeldende satser og regelverk videreføres.

Det avsettes 4,4 mill. kroner til ordningen med etableringstilskudd.

f) Særskilt driftstilskudd til kvinner med egen siidaandel:

For å støtte opp om kvinner med egen siidaandel, gis det et særskilt driftstilskudd på 25.000 kroner.

Det avsettes 1,9 mill. kroner til ordningen med særskilt driftstilskudd til kvinner med egen siidaandel.

5 Velferdsordninger

Det bevilges totalt 4,0 mill. kroner til velferdsordningene i reindriften for Reindriftsavtalen 2019/2020.

5.1 Tidligpensjon i reindriften

For å lette generasjonsovergangene i reindriften for de som har hatt hoveddelen av sine inntekter fra reindriften, og for å stimulere til at reintallet og sysselsetningsstrukturen tilpasses næringens ressurs- og inntektsgrunnlag, økes henholdsvis satsen for enbrukerpensjon fra 100.000 kroner til 150.000 kroner og for tobtrukerpensjon fra 160.000 kroner til 240.000 kroner.

Gjeldende regelverk videreføres.

Det avsettes 2,5 mill. kroner til ordningen med tidligpensjon.

5.2 Avløsning ved svangerskap /fødsel

Tilskuddet skal bidra til å finansiere avløsere i reindriften ved svangerskap/fødsel og for å styrke stillingen til reindriftskvinnene.

Gjeldende satser og regelverk videreføres.

Det avsettes 1,0 mill. kroner til ordningen med tilskudd til avløsning ved svangerskap/fødsel.

5.3 Øvrige velferdsordninger

Gjeldende regelverk og avsetting til sykepengeordningen videreføres.

Den kollektive innbetalingen over reindriftsavtalen til sykepengeordningen dekker tilleggspremien for økte sykepenger - fra 75 pst. til 100 pst. av inntektsgrunnlaget for sykdom utover 16 dager. Fødselspenger dekkes også med 100 pst. av inntektsgrunnlaget. Bevilgningen beregnes ut fra samlet næringsinntekt for de reineiere som inngår i ordningen. Midlene overføres sentralt til Folketrygden.

Det avsettes 0,5 mill. kroner til ordningen med sykepenger.

6 Organisasjonstilskudd

Organisasjonstilskuddet skal bidra til at NRL kan delta aktivt i prosesser av sentral betydning for reindriften, og en utvikling av reindriften i samsvar med de til enhver tid vedtatte politiske mål og retningslinjer for reindriftspolitikken.

Tidligere øremerket bevilgning til HMS-tiltak i reindriften overføres til etablering av en egen HMS-tjeneste i reindriften.

Gjeldende vilkår for utbetaling av tilskuddet videreføres.

Bevilgningen til organisasjonstilskudd settes til 7,3 mill. kroner.

7 Importordninger

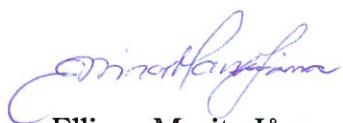
Det tollbaserte importvernet skal, innenfor de rammer som Norges forpliktelser i henhold til WTO-avtalen setter, praktiseres på en måte som sikrer reindriftsnæringen et rimelig vern mot konkurrerende import.

Landbruksdirektoratet kan fastsette kvoter for reinkjøtt og/eller levende rein for slakting som kan importeres med redusert toll etter samråd med Markedsutvalget for reinkjøtt og reinkjøttbransjen for øvrig. I en situasjon hvor Markedsutvalget og bransjen gir råd om å importere reinkjøtt, forutsetter Landbruks- og matdepartementet at Landbruksdirektoratet tar kontakt med departementet.

8 Regelverk

Regelverket for Reindriftens utviklingsfond og ordningene under punkt 4, fastsettes av Landbruks- og matdepartementet i samråd med Norske Reindriftsamers Landsforbund.

Oslo 26. februar 2019

Ellinor Marita Jåma
Anne Marie Glosli

Vedlegg:

Fordeling av avtalens ramme på de ulike postene (mill. kroner):

Post	Benevnelse	Reindriftsavtalen 2018/2019	Forslag til avtalen for 2019/2020	Differanse 2018/2019 og 2019/2020
51	Reindriftens utviklingsfond	33,90	36,60	2,70
72	Organisasjonstilskudd	7,50	7,30	-0,20
75	Direkte tilskudd	79,10	88,20	9,10
79	Velferdsordninger	2,60	4,00	1,40
	Sum	123,10	136,10	13,00

Spesifikasjon av post 75: Kostnadssenkende og direkte tilskudd (mill. kroner):

Spesifikasjon av post 75: Kostnadssenkende og direkte tilskudd (mill. kroner):	Reindrifts avtalen 2018/2019	Forslag til avtalen for 2019/2020	Differanse 2018/2019 og 2019/2020
Benevnelse			
Distrikttilstskudd	16,10	17,40	1,30
Produksjonspremie	33,00	35,50	2,50
Kalveslaktetilstskudd	24,00	25,60	1,60
Særskilt driftstilstskudd til ungdom	2,00	2,20	0,20
Etableringstilstskudd	2,60	4,40	1,80
Ektefelletilstskudd	1,40	1,20	-0,20
Særskilt driftstilstskudd til kvinner med egen siidaandel	-	1,90	1,90
Sum	79,10	88,20	9,10

Spesifikasjon av post 51: Utviklings- og investeringstiltak (mill. kroner):

Formål	Avtalen 2018/2019, tildelingsramme	Avtalen 2019/2020, tildelingsramme
Konfliktforebyggende tiltak	1,45	1,50
Utviklingsprogrammet	8,20	8,20
Fagbrevordningen	2,00	2,50
Markedstiltak	5,00	5,00
Pramming	4,50	4,50
Lærings- og omsorgsbaserte tjenester	1,27	2,50
Drift av klassifiseringssystemet	0,75	-
Optisk klassifisering av rein	-	1,00
Fjerning av gammelt gjerdemateriell	1,00	0,80
Videreutvikling av reindriftens arealbrukskart	0,30	-
Beredskapsfond	2,00	1,00
Prosjektet "Fremtidsrettet rein- og jordbruksdrift i Hedmark og Trøndelag	0,50	-
Prosjekt for gjennomgang av tidligere utredninger knyttet til tiltak for å styrke <u>kvinnens stilling i reindriften</u>	0,30	-
Frakttilskudd	2,00	2,50
Tilskudd til rapportering av rein	0,30	0,30
Arbeid med HMS i reindriften	-	2,00
Til disposisjon for RUF's styre	4,23	4,80
Sum	33,90	36,60